

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

•Danica• izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide •Danica• dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 6. sušca 1896

List 10.

Pred sv. Križem.

Pred teboj,	Sem grešil,
Jezus moj	Ti grenil.
Križani zdihujem;	Serce ljubeznjivo.
Božji Sin!	To spoznam
Ti terpin	Se kesam,
Zame si — verujem.	Se kesal bom živo.

Ti visiš,	Eno le
Ti terpiš	Prosim Te,
Tu na lesu križa;	O Zveličar mili;
Kralj nebes	Spomni se
V ranah ves,	Ti na me
Smert se tebi bliža.	V moji smertni sili.

Vendar še	Mili glas
Milo zre	Meni v spas,
Name oko tvoje,	Jezus moj izusti,
Da spoznal,	Raj da Tvoj,
Žaloval	Dom bo moj,
Bi za grehe svoje.	Vsmiljeno dopusti!

Radoslav.

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez in škof lavantinski,

*mногоčastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

I.

Ker je presladko ime Marija za presvetim imenom Jezusovim najsvetejše in najveljanejše, zato jo je tudi sv. cerkev imela vedno v največji časti. Temu imenu v čast in slavo je ustanovila poseben praznik, katerega so verniki od začetka obhajali 15. dan po Marijinem rojstvu, torej vsako leto dne 22. meseca septembra, ker so mislili, da se je izraelskim deklicam dajalo ime 15. dan po njihovem rojstvu. O priložnosti

sijajne zmage cesarja Leopolda I (1658—1705) nad Turki pri Dunaju leta 1683 pa je papež Inocencij XI (1676—1689) veleval, naj se prelepi praznik imena Marijinega po vsem katoliškem svetu slavi nedeljo v osmini rojstva Marijinega v hvaležni spomin velike zmage, katero so kristjani priborili pod varstvom zmagovite device.

Pač še svetejše in prijetnejše nam mora postati presladko ime Marijino, v Gospodu ljubi Lavantinci, ako pomislimo, da je to ime sam Jezus mnogokrat klical in s svojimi božjimi ustnicami posvetil; da ga je Jožef, pravični, s spoštovanjem in z ljubeznijo izgovarjal, da ga je nadangelj Gabrijel po božjem povelju imenoval, in da je bilo vsem svetnikom in svetnicam med v ustih, godba v ušesih, radost v sercu. V pravem spoznanju vse visokosti in svetosti tega slavnega imena je cerkev svojim služabnikom in duhovnikom zapovedala, naj pri sv. maši vsekdar pripognejo glavo, kolikorkrat izgovorijo častito ime Marijino. To mogočno in sveto ime bodi tudi vam, ljubi Lavantinci, vedno v mislih, vedno na jeziku in v sercu. Saj vsak priden otrok nad vse ceni in čišla predrago ime svoje dobre in ljube matere. Marija pa je najboljša in najljubeznivša mati, ktere serce je polno neizrekljive ljubezni, milosti in dobrotljivosti do njenih služabnikov, častilcev in ljubiteljev.

Pač zelo koristno ter prav pomagljivo in močno je to prečastno ime. V potrebi in stiski deli hladilo in polajšanje, v britkosti tolaži in krepča, kakor kroti in miri grešna nagnenja. Kdo ni doživel in ni izkusil ali na sebi ali pri bližnjem, kako se človek, če v jezi ali v katerikoli strasti izusti ostudno ime hudega duha, kako se še huje razjari, se še bolj raztogoti in

razburi. O ko bi jeze in maščevanja kipeč človek v svoji strastni razburjenosti zaklical milo krotko in blaženo ime Marijino, hitro bi se pomiril, pa bi nemudno postal krotkejši in pohlevnejši. Semkaj spadajo sv. Bernarda klaravalskega ganljive besede, katere je zapisal o Mariji morski zvezdi: „Ako se vzdigujejo viharji skušujav, ako zadeneš ob pečine britkosti, poglej na zvezdo, kliči Marijo. Se li jeza, lakomnost, poželjivost mesa zaganjajo v čolnič tvojega serca, kliči Marijo. Ako te prevzema groza tvojih grehov, nemir vesti, strah pred sodbo, ako se pogrezuješ v brezno žalosti in obupnosti, spominjaj se Marije. V nevarnostih, v nadlogah, v potrebah in dvomih kliči Marijo. Da pa zadobiš pomoč njene priprošnje, ne odstopaj nikdar od vzgledov njenega življenja. Ako njo posnemaš, ne boš zašel s prave poti; ako njo kličeš, ne boš obupal; ako te ona derži, nikdar ne padeš; ako te ona varuje, te nič ne plaši; ako te ona vodi, se ne utrušiš; ako ti je ona mila, dospeješ varno v pristanišče. Tako bodeš čutil v sebi, kako resnično govori evangelist, pismo: „In devici je bilo ime Marija.“ (Hom. 2. de laud. Virg. matris super missus est).

Pozdravljajte torej Marijo! (Rim. 16, 6.) Njeno milo ime bodi vam vedno ljubo in drago, sv. in blaženo v veselju in terpljenju, v življenju in smerti. Ave Marija! Češčena si Marija!

3.) Še z globjim spoštovanjem in še s priserčnejšo ljubeznijo do izvoljene device nazareške nas morajo napolnjevati nadalnje prevzvišene besede angeljskega počesčenja, besede milosti polna, ktere obsezajo najvišjo hvalo pozdravljene, naznanjajo vse njene izredne prednosti, jo značijo kot izvoljeno posodo milostij.

Milostij si polna, kako skrivnosten pozdrav! Beseda milosti že izraža vse. Le milost daje duši lepoto, ji daje bogastvo. Brez milosti božje se nihče ne more večno zveličati. Brez milosti božje je duša silno revna, je tako rekoč mrtva, ker pogreša nadnaravnega življenja. Kaj je bogatin, naj si je tudi oblečen v škerlat in svilo, brez svatovskega oblačila milosti pred Bogom? Reven berač je. In berač, dasi zaviti v raztergano haljo pa oblečen v svatovsko oblačilo nebeške milosti, je meščan nebeškega Jeruzalema. Posvečujoča milost božja je najimennitnejši in najdražji dar nebeški: je učinek božje ljubezni in blagosti, ki dela človeka otroka in prijatelja božjega pa ga napravlja dediča nebeškega kraljestva. Milost posvečuje človeško dušo v vredno prebivališče sv. Duha, jo napolnjuje z nadnaravnim bleskom, jo prešinja z nebeško lepoto in in rajsko milobo. Sv. Terezija, posebno pomilo-

ščena od Boga, je videla nekega dne dušo v stanu milosti. In terdila je, da je vsa posvetna lepota in krasota proti njej, kakor senca proti solncu. In te notranje, nadnaravne milosti božje je prejela Marija najzverhanejšo mero. Zato jo je pozdravil angelj, rekoč: Milosti si polna. Zaradi te polnote milosti nadkriljuje Marija vse angelje, preseza vse svetnike in vse ljudi.

Že v prvem trenutku svojega spočetja, to je kakor hitro se je duša združila s telesom, je bila Marija milosti polna, ker je edina bila izvzeta splošne postave izvirnega greha, katero je pred skoro tritisoč leti kralj David priobčil z besedami slavno znanega miserere-psalma: „Glej, v krivičnosti sem spočet in v grehuh me je spočela moja mati.“ (Ps. 50, 7.) V trajni spomin te Marijine prednosti, kateri ni primere, se je vpeljal zgodaj praznik brezmadežnega spočetja, o katerem imamo prvo zanesljivo poročilo iz leta 675.*). Leta 1708 je postal zapovedan praznik. Z največo svečanostjo se obhaja ta svetek sem od dne 8. decembra 1854, ko so papež Pij IX blaženega spomina, v slovečem verskem odloku „Inffabilis Deus“ z dne 8. decembra 1854 oznanili vsemu katoliškemu svetu versko resnico, da je bila preblažena devica Marija po posebni milosti in predpravi vsegamočnega Boga z ozirom na zasluženja Jezusa Kristusa, odrešenika človeškega rodu, v prvem trenutku svojega bitja obvarovana vsakega madeža izvirnega greha.

Ko se je proglasila ta razodeta resnica, o kateri bi smeli reči, da ni mogoča pri ljudeh, pa mogoča je pri Bogu, pri katerem je vse mogoče (Luk. 1, 37), ko se je, pravim razglasila ta razodeta resnica, zagnali so zoperniki svete cerkve divji krik, se ve po krivici in zato brez vspeha. Ta nauk ni nikakor tako nejasen ali celo zdravi pameti nasproten. Naša prva mati Eva je povsem drugače prišla na svet, kakor kterikoli njenih potomcev, ker ni imela niti očeta niti matere in ni prinesla s seboj na svet greha, pač pa čisto, pravično in nedolžno dušo. Marija novozakonska Eva starozakonski Evi v tem ni bila enaka, ker je imela očeta in mater, Joahima in Ano, kakor imajo očeta in mater drugi človeški otroci. Pa Marija je bila Evi podobna v tem, da je tudi njena duša od prvega trenutka svojega stvarjenja ostala greha čista, to se pravi, Marija je brez madeža izvirnega greha spočeta. V sv. Pismu beremo: „Mi smo po natoro otroci jeze“ (Efež. 2, 3), ker smo v grehu

* Glej Alois Bader, Lehrbuch der Kirchengeschichte. Ediert von Pider-Moser. Innsbruck, 1894. Str. 87.

spočeti, zato se tudi novorojenci kerščujejo, da se jim odvzame ta greh in sovraštvo božje. Mariji pa je rekel angelj: Milosti si polna. Tako vendar ne moremo reči grešni duši, otroku jeze božje. sosebnost ne, ako ni prejel sv. kersta, kakor Marija ne. Če bi toraj ne imela ona, od katere je prišel odrešenik, milosti, katero je imela Eva, od katere izvira greh, ob vstvarjenju iz Adamovega rebra, ali katero mi prejmemo pri svetem kerstu, namreč čisto, pravično in neomadežano dušo, tedaj bi pač ne bila milosti polna. Marija takrat ni bila in ni mogla biti kerščena, torej je morala od začetka obvarovana biti izvirnega greha. Milosti polna biti in ob enem omadežano dušo imeti, je tako nemogoče, kakor bela noč, kakor suha voda, kakor merzel ogeuj. Milost je sama ob sebi popolnoma nasprotna grehu. Marija je potemtakem morala kakor Eva ob svojem začetku biti brez greha. In res je tudi milost našla pri Bogu (Luk. 1, 20), po kateri je njeno telo in njena duša postala vredno prebivališče Sina božjega, kakor nas uči lepa molitev v lavretanskih litanijah.

Marija je nadalje milosti polna, ker je ostala prosta kakor podedovanega greha tako vsakega osebnega greha in je dospela do najvišje stopnje svetosti in pravičnosti. Poleg tega je milosti polna kot mati Kristusa Jezusa, kateri je sam milost božja in kateri je prinesel to milost vsem ljudem. „Apparuit enim **gratia Dei salvatoris nostri** omnibus hominibus.“ (Tit. 2, 11.) Prikazala se je namreč **milost Boga našega Zveličarja** vsem ljudem. Marija je v polnem pomenu besede mati milosti božje. Ona je tista častitljiva hiša, katero si je postavila božja modrost. (Eccl. 24, 15.) Naposled je Marija milosti polna, ker je bila v nebesih k največji časti in slavi povišana in ker more tudi nam deliti od izobilja svojih milostij, kakor se cerkveni odpustek opira na bogati zaklad, katerega ima sv. cerkev v preobilnih zasluženjih in zadostenjih Jezusa Kristusa, preblažene device in svetnikov, in iz katerega more božji pravičnosti zadoščevati za časne kazni grehov.

Marija sme in more klicati s svetopisemskimi besedami: „Pri meni je bogastvo in čast, preobilno premoženje in pravica... da obogatim tiste, kateri me ljubijo.“ (Prig. 8, 18. 21.) In angeljski učenik sv. Tomaž piše kaj primerno: „Marija ni bila milosti polna le za sebe, mnogo več tudi za vse ljudi. Vsak svetnik je sicer prejel milosti, da je pospeševal zveličanje drugih. Marija pa je bila z milostmi tako napolnjena, da je mogla sodelovati k zveličanju vsega sveta, ker je za Jezusom samo le njej lastno. Zatoraj

se moreš o kristjan v vseh nevarnostih rešiti vsega hudega in moreš po priprošnji te častitljive device večno zveličanje zadobiti: ker ona je skrivnostni stolp Davidov, na katerem visi tisoč ščitov, to je, gotovih pripomočkov v vseh nevarnostih. Tudi pri vseh dobrih delih moreš zadobiti od nje pomoči, ker pravi: V meni je upanje življenja in čednosti. (Eccl. 24, 25.) Zatorej pa pozdravljajmo, preljubi v Gospodu, zmirom prav zaupno Marijo z besedami nadangelja Gabrijela: Češčena si milosti polna. Prosimo mi, ki smo milosti prazni in revni, neprenehoma Marijo, milosti polno in bogato, da bomo po njeni mogočni priprošnji v prihodnje vedno premožni na milosti božji, katera je največa dobrota, pa je kal neumerljivosti, je kal rajske radosti in nebeške glorijske. O predobrotna devica prosi za nas in pomni, da še nikdar ni bilo slišano, da bi bil zapuščen, kdor je v tvoje varstvo pribežal, v tvojo pomoč klical, tvoji priprošnji se priporočil. Izprosi nam milost, da kakor si ti brez greha na svet prišla, se mi vsaj brez greha iz sveta ločimo. Ave, gratia plena! Češčena si, milosti polna!

(Dalje nasl.)

Liberalizem in krivoverstvo.

Bolj ko liberalci zoper vero grešijo, bolj hudovoljno terdijo, da vera ni v nevarnosti. Med tem ko zasmehujejo in psujejo besede: „vera je v nevarnosti,“ pa sami dan na dan z besedami in z djanjem vero stavijo v nevarnost. L. pl. Mammerstein naravnost pravi, da liberalizem je kerščanstvu nasproti. Gl. Sonn- und Festtags-Lesungen, str. P45 id.

Kdo greši zoper vero in jo stavi v nevarnost? —

1.) Pervič so neverniki. Nevernik je, kdor zaverže vso in vsako vero in verske resnice, ali pa ki zaverže le razodete kerščanske resnice. Taki nevernik je največji grešnik, nevaren tudi sploh človeškemu družbinstvu. Nevernika ali brezverca stori meseno, razuzdano življenje, napuh, prevzetna učenjaška dozdevnost, opuščanje verskih dolžnosti, sv. maše, spovedi in sv. obhajila itd.

2.) Odpadniki od vere. To niso le tisti, ki naravnost razglasé, da niso več katoličani, temuč odpadniki so tudi tisti, kateri z djanjem ali pisanjem kažejo, da niso več katoliški verniki, da se ne štejejo več h katoliški Cerкви.

3.) Od sv. vere odpade, kdor je krivoverec. Ta velika pregreha je dan danes zelo kužljiva

in nevarna. Krivoverec postaneš, ako eno ali več kerščanskih resnic zaveržeš, ali če jih razlagaš po svojem zoper nauk in pomen sv. Cerkve, ali pa če kak stavek, ki ga je Cerkev zaverгла, svojeglavno braniš, zagovarjaš. Ako to storiš zavedno in terdovratno, tedaj si tako imenovan formalni krivoverec.

Kerščanstvo človeka postavlja pod Božjo postavo, pod Božji red v vsem njegovem življenji. Bog je nad vse. To pa sedanji liberalizem taji, njegovo glavno načelo je v nasprotju s kerščanstvom. Ta lažnivi liberalizem ali proustmišljaštvo uči in terdi, da je človek vsestransko samostojen in samosvojen, na nikoga in na nič navezan.

Verovaj kar hočeš: beri kar hočeš, če še tako zapeljive časnike in knjižure; piši, kar ti je drago, češ sej véda je prosta, svobodna. Torej je liberalizmu čisto po volji n. pr. ločitev šole od cerkve, ločitev cerkve od države, oplenitev papeža in cerkve. Ste li katerikrat brali, da se je kak liberalni časnik pognal za pravice sv. Cerkve v teli ozirih? Taka djanja in načela pa so nauku sv. Cerkve naravnost nasprotna; zato je liberalizem krivoverstvo.

Zarad tacih krivoverskih naukov je liberalizmu vsaka vera dobra, ali tudi če nobene ni; samo katoliška vera mu je zoperna, ker nasprotuje njegovim lažnjivim naukom. Liberallec n. pr. v bulgarski zadevi mežurka z nesrečnim knezom Ferdinandom in z razkolstvom, katoliški edino-pravi veri in Cerkvi pa bolj ali manj očitno berce daje.

Kerščanski red pokorščine je liberalizmu ničla, zato n. pr. o vsaki priliki napada škofa, duhovne in jih išče v slabo ime spraviti, kolikor more in kakor more.

V ta oddelek se šteje še več družih zlobnost, ki so velike pregrehe zoper vero: pa tukaj bodi to zadosti, ker iz tega vsakteri lahko sam presodi, pri čem je njegov verski stan in kaj mu je storiti, da si reši svojo dušo.

Postni pastirski list za vojake.*)

Prečast. g. apostoljski vojni vikar škof dr. Belopotoczky je izdal do katoliških vernikov c. in kr. armade in pomorske vojne sledeči pastirski list:

Vsem katoliškim vernikom c. in kr. armade in c. in kr. pomorske vojske blagor in blagoslov v Gospodu!

Resne in pretresljive so opominjevalne besede, ki jih je pisal sv. apostelj Pavel Korinčanom: „Opo-

*) Ta pastirski list je znamenit zlasti za djanske vojake, za tiste, ki so bili ali ki imajo biti vojaki, in sploh za mladino, ki naj se uči tudi doma reda, pametnega obnašanja in pokorščine ter spoštovanja do višjih in predstojnikov.

minjamo vas, da ne prejmete milosti Božje brez strahu. Zakaj Bog pravi: Uslišal sem te o pravem času in v dan zveličanja sem ti pomagal. Glejte, zdaj je pravi čas, zdaj so dnevi zveličanja.“ Te besede apostelj nove obračajo papež Leon na postni čas, na čigar pragu stojimo tudi mi, in govorijo nekako tako-le:

Božja dobrotljivost ne preneha sicer o nobenem času obsipavati nas s svojimi zakladi, zmirom nam je odperta pot k prestolu njegovega usmiljenja; toda najbogatejše nas obdaruje Bog z milostimi, ko se spominjamo v sv. postnem času Njegovega terpljenja in Njegove smerti in slavimo svoje odrešenja po smerti Kristusovi na križu.“ (Papež Leon: Četerti postni govor.)

Ljubljeni v Kristusu, kaj naj tedaj storimo, da bo ta sveti čas koristen za blagor naše duše? Ko je sv. Janez Kerstnik, naznanjevalec našega Gospoda in Zveličarja pridigoval ob reki Jordanu, prikliceval je glas o njegovi svetosti k njemu ljudi iz vseh stanov, duhovne in pismarje, tergovce, rokodelce, kmete, bogate in siromake, visoke vradnike in uboge dninarje, in vsi so praševali polni gorečnosti: „Kaj naj storimo, da si dušo rešimo?“ Sveti Janez jim je odgovoril: „Pokoro delajte!“ In prišli so k njemu tudi vojaki. Sv. evangelist Matevž (Mat. 3) pravi: Ves Jeruzalem in prebivalci Judeje so hiteli k njemu v puščavo in so prašali: Kaj naj storimo za svojo dušo? In sv. Janez je odgovoril tudi njim: Pokoro delajte, kajti nebeško kraljestvo je blizo; storite vredni sad pokore!

Resnica je, samo dve poti ste, ki vodite v nebesa, v večno zveličanje: pot nedclžnosti in pot pokore; kdor se je hudo pregrešil, more rešiti svojo dušo in doseči večno srečo samo z odkritoserčnim kesanjem in s pokoro. „Če ne bote delali pokore,“ pravi Bog in Odrešenik, „bote vsi pogubljeni.“

Obernimo torej sveti postni čas v to, da vredno prejmemo svete zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa in tako si očistimo serce vseh grešnih madežev. Pa tudi to še ni dovolj; večnega veselja v nebesih nam Bog ne da zastonj, temveč treba ga je zaslužiti z vestnim delom; večno veselje je plačilo za dobra dela, krona po težkem boju. Ni dovolj, da človek ne stori nič hudega; delati mora dobra dela, da je vreden plačila po smerti. „Srečen je mož“, pravi sv. apostelj,“ ki premaga skušnjavo, ker se je skazal, prejel bo krono življenja, ki jo je obljubil Bog tistim, ki ga ljubijo.“ (Jak. I. 12.) In pa Bog in Zveličar blagruje uboge v duhu, ki serca ne navežejo na posvetne stvari, — blagruje tiste, ki so čistega serca, ki so mirni, pohlevni, tiste, ki terpe preganjanje zarad resnice (Mat. 5), in naravnost pravi: „Kraljestvo nebeško silo terpi, samo tisti, ki s silo delajo, ga bodo dosegli.“ (Mat. II. 12.)

Zato velja tudi nam vsem resni opomin sv. aposteljna Pavla: „Bratje, potrudite se z dobrimi in in zaslužnimi deli, da bote gotovo poklicani in izvoljeni.“ Res, ljubljene v Gospodu! Delajmo dobro. Nabirajmo si zasluženja, dokler je dan, ker prišla bo noč, ko ne bo mogel nihče več kaj dobrega storiti. Nikar ne mislite, da je treba za to posebne nadarjenosti, pa mora biti delo posebno težko; ne, Bog in Odrešenik obeta tisočerno plačilo njim, ki podajo v Njegovem imenu žejnemu kozarec vode, lačnemu kos kruha, siromaku kaj miloščine. Dobro plemenito

serce že sili človeka, da pomaga svojemu bližnjemu, samo če ne storimo dobrega dela le iz narave dobroserčnosti, temveč iz verskega nagiba in v imenu Božjem, pridobimo si zakladov za nebesa. In koliko raznovrstnih priložnosti daje vojaški poklic za dobra in koristna dela!

Med tehtniše dolžnosti dobrega vojaka spada brezpogojna poslušnost nasproti zapovedim predstojnikov, zvestoba in točnost v spolnjevanju dolžnostij, neutrudna pridnost v učenju in v vajah, poštenost in odkritoserčnost, berzdanje hudih nagnjenj, ljubezen in prijaznost do tovarišev, udanost v prenašanju marsikterih muk in neprijetnostij, brez katerih tudi vojak ni i. t. d. Vse te in jednake dolžnosti se morajo izpolnjevati, da ostane red v armadi... Nekateri vojak izpolnjuje te dolžnosti iz samih človeških nagibov — iz strahu pred ljudmi in pred kaznijo, iz zaupanja na plačilo in povišanje, iz častihlepnosti, — drugi pa jih izpolnjuje iz čeznaravnih, verskih nagibov; on uboga svojega predstojnika, ker vidi v njem namestnika Božjega, izpolnjuje z vestno pridnostjo svoje stanovske dolžnosti, ker vé, da to zapoveduje Bog in da bo svoj dan pred sodnjim stolom odgovarjal, kako je delal s podeljenimi talenti, — in on ljubi in podpira svojega bližnjega, ker je to volja Božja, da se spoznajo iz ljubezni za učence Kristusove; verni vojak prenaša nadloge svojega stanu, ker pravi Kristus: „Kdor hoče biti moj učenec, zataji naj samega sebe, vzame naj svoj križ na rame in naj hodi za menoj.“

Kakšen razloček je med tema dvema verstama vojakov? Pervi služi samo svetu, ne pridobi si pri Bogu nobenega zasluženja; drugi pa služi svetu in ob jednom tudi Bogu, v čegar imenu in v čigar čast izpolnjuje svoje dolžnosti in si zbira zasluženja za večno življenje. Kdo ravna pametneje? Oba služita; toda prvi samo za kratko mervico časa svojega življenja, drugi pa za čas in za večnost.

Bral sem zgodovino mnogih polkov (regimentov) naše slavne armade. Kakšna lepa dela hrabrosti in in djanske darežljive delavnosti! Toda ali veste, dragi bratje, kaj je te junake navduševalo za njihova slavna dela? Ljubezen do Boga, ljubezen do cesarja in apostoljskega kralja, ljubezen do domovine; slušali so, bojevali so se, darovali so se in umerli so, — a ne samo za ta čas, temveč tudi za večnost, kjer je Bog in večno veselje njihovo veliko plačilo.

Ravno ta ljubezen do Boga, do cesarja in apostoljskega kralja naj bo tudi vodilna zvezda našega življenja, da nas navdušuje k podobnim delom in nas stori vredne istega plačila v večnosti.

Na Dunaji, nedelja septuagesima 1896.

Dr. Koloman Belopotoczky,

škof Trikalski in apostoljski vojni vikar.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Sonet.

V spomin 100letnice rojstva slavnega skladatelja

Gregorija Riharja.

Poklanja Radoslav.

V življenja dobi, srečni, pomladanski,

Pri „Šmarnicah“ solzan si kdaj prepeval,

Za slavo se Marijino ogreval,
V predragi meni cerkvi frančiškanski. —

Po cerkvi zbor je peval velikanski
„Tebi Marija,“ serca razodeval,
Da duh je moj radosti ves vsplamteval,
In se topil je v sreči zveličanski.

A kdo provzročil je to petje krasno?
Kedo je vzbudil veličastne zборе,
In dal napeve v slavo je Marije?

To bil si Ti, ki upno srečo jasno
Uživaš rajsko, slavni naš Gregore!
Ti biser krasni Cerkve, domačije.

Ljubljana. (Postne pridige. Dalje.) Z veliko gorečnostjo in pred obilnim poslušavstvom preslavljajo pridigarji zdaj v postnem času terpečega Zveličarja. So pa naslednji čč. gg: V Šenklašču ob nedeljah popoldne ob 4ih po križevem potu stoljni vikar Fr. Birk: „O presv. Rešnjem Telesu. — Pri sv. Jakobu ob nedeljah ob 2eh popoldne kanonik Jan. Rozman; tvarina: „Postu primerni prilični govori. — V Frančiškanski cerkvi, ob torkih ob 3eh P. Klemen Grampovčan: O Jezusovem terpljenju. — Pri sv. Petru v nedeljah ob 2eh župnik M. Malenšek: „O družbi pod Jezusovim križem nekdanj, in sedaj.“ — V Ternovem kapl. Fr. Ferjančič vse nedelje ob 2eh: „O osebah, ki so Kristusu lajšale terpljenje.“ — Kakor smo že zadnjič omenili, ob petkih ob 6ih zvečer v stoljni cerkvi ima pridige o Križevem potu P. Herman Ache S. J., z Dunaja. Prešnji petek je govoril o bridkostnem trikratnem padu pod križem. Trojni vzrok: veliko oslabiljenje po kervavem potenju, strahotnem bičanju, po ternjem kronanju, v moralicnem pomenu pa teža grehov naših: strašni greh, brezverstvo, brezsvetost, brezljubezen itd.

Občni zbor katoliške družbe za Kranjsko dne 27. febr. 1896. Prečastiti gospod predsednik prošt A. Jarc pozdravlja zbrane ude društvene, ter jih nagovori:

Že tretjič sošli smo se k občnemu zboru v tem poslopju, namreč, dne 2. februarja 1894 za leto 1893, dne 26. maja 1895 za leto 1894 in danes za minulo leto 1895.

Pri prvem je igrala splošna veselost na obrazilih navzočih društvenikov, ko se je povdarjalo, da smo se zbrali v svoji lastni hiši, kar bi si prej komaj bili mogli misliti ali tega pričakovati. Pri drugem letnem shodu bilo pa je tužno in žalostno. Hudi udarec Velikonočnega potresa poderl je bil vse naše lepe, sladke nade, ki je zadel tako hudo našo hišo. A zato vendar nikakor ne obupamo. Če Gospod useka rano, jo tudi zaceli. Nakloni! nam je in dal pomoči. Dobili smo od c. kr. vlade 2000 glđ. v dar in na brezobrestno posojilo 12000 glđ. In tako se bode s pomočjo Božjo še mogla v roke vzeti rekonstrukcija, nova vravnava društvene hiše.

Le silno zavlekla se je ta stvar in sicer zato, ker ukljub večkratnim prošnjam in vradnim komisijonelnim pregledovanjem nismo še mogli zadobiti dovoljenja za rekonstrukcijo hiše. Kajti zaradi regulacije mesta in razširjevanja ulic bo treba precejšen del poslopja odstopiti magistratu, se ve, da proti odškódovanju, kojega svota pa še ni določena, kakor

tudi ni znano, koliko prostora od hiše nam vzemó. Pravijo, nekacih šest metrov širjave proti Ljubljani. Ko se to vravna, vradno dovoljenje dojde, pričelo se bode z delom. —

Dalje. Katoliška družba je bila telegrafično poslala zastopniku sv. Očeta, nunciju na Dunaju, o priliki razžaljivih napadov iz Madjarskega svoje sočutje in sožalje z izrazom sinovske vdanosti in ljubezni do sv. Očeta. —

Ker je bilo minulo leto vsled potresa v Ljubljani vse nekako zburjeno in prišlo nekako iz reda in je bil pisatelj in vrednik „Drobtinec“ dr. Frančišek Lampe tudi itak zadržan, in mu tudi gradiva (spisov) od navadnih pisateljev ni došlo; zato zastale so bile „Drobtinice“ minulo leto. Saj je bilo itak izvanrednih izdajkov to leto več kot zadosti. Društveniki bodo pa letos nekoliko odškodovani.

Članov štela je družba preteklo leto 679, in sicer v Ljubljani 457, zunaj Ljubljane pa 222. — V teku leta jih je umerlo 19: Monsrg. Potočnik Miha; gg. J. Zupančič, J. Mesar, J. Vovk, J. Habe, Flor. Prelesnik, Matej Močnik, Primož Armič, J. Jirič, T. Jeretina, Marija Českuti, Katarina Novak, Viktorija Melcer, Leopoldina Mampret, Marija Vrus (roj. Hiti), Jozefa Kalšek, Marija Valjavec, Lenčika Velkaverh in moja nečakinja Josipina Jarc. Blagi jim spomin!

Pristopilo k družbi jih je minulo leto 38; med njimi 29 v Ljubljani, zunaj pa 9. Nekoliko tudi izstopilo iz družbe; 5 jih je naravnost naznanilo svoj izstop; nekaj pa na tihem, ko niso letnine plačali. A marsikteri poravnajo pozneje svoj dolg, zato jih ne kaže berzo izbrisovati iz števila društvenikov. —

Društveni zabavni večeri bili so 4, ki so prinesli društvu 129 gld. 95 soldov. Govore so bili prevzeli gg. stolni vikarji in g. prof. Dr. Krek. Hvala jim priserčna zato.

Odborovih sej bilo je 5, v katerih se je obravnavalo večinoma o zadevah nove vravnave društvene hiše.

Glede denarstvenega stanja moram omenjati, so se izdatki l. 1895 z ozirom na društveno hišo znatno povzdignili in povečali, ter to leto narastli na 9536 gld. 56 kr. Dohodkov pa je bilo 10.157 gld. 84 kr., torej je koncem leta 1895 ostalo v blagajni 621 gld. 28 kr. Natančneje o tem naznanja pridjan „Pregled izdatkov in dohodkov kat. družbe l. 1895.“

Konečno serčna zahvala vsim blagim dobrotnikom in prijateljem in zlasti vsim povernikom po deželi, ki pospešujejo blage namene našega društva.

To zanimivo poročilo kaže, kako skerbno se prečast. gospod predsednik peča za našo lepo katoliško družbo in kako marljivo ukljub svoje starosti neprenehoma zanjo dela, ker priznati se mora, da skoro vse delovanje je slonelo na njegovih ramah. Nikakor ne smemo pozabiti, da gosp. predsedniku se je zahvaliti, da družba, za katero o nekem času nikjer v Ljubljani ni bilo primerne prostora najti, ima zdaj svojo hišo, ktere bo vsak društbenik lahko vesel, ako se posreči, da bo primerno prezidana in vravnana. —

G. društbenik Endlihar je na to bral natančno poročilo prihodkov in izdajkov. Tudi prelat dr. Čebašek je izrekel zaupanje ter zadovoljnost s sedanjim tega društva.

Sklenil se je shod z volitvijo novega odbora, kteri je po največem taki, kakor je bil poprešnji.

Glas iz trapiške opatije Marija-Zvezde. (Konec.)

Bosna in Hercegovina pripada, tako rekoč, k Avstriji; dostojno prav, častno in koristno bilo bi, da bi se i rimo katoliški Avstrijanci, osobito Slovenci in Slovani, bolje, obilnije in iskrenije zanimali in podpirali naprave in delovanje naše, osobito one za ubogo mladino jugoslavensko, da bi se tako, v tej raznoverski mnogomešani pokrajini obilneje in krepkeje množilo, vterjevalo in razširjalo kerščanstvo rimo-katoliško in po tem prava omika in prosveta, v večo slavo Božjo, v blagor Cerkvi, državi avstrijski, Jugoslaveniji in nje narodu. Verli katoliki Avstrije, osobito Slovenci, blagodušno in radodarno pomagajo in podpirajo dobrodelne naprave in misijone! nadjamo se, da bodejo velikodušno in blagodarno pomagali tudi delovanju našemu za ta bolj notranji in domači misijon, ki potrebuje obilne pomoči in podpore.

Upamo, da Slovenci in Slovani avstrijski ne bodejo zastajali v milodarnosti za drugimi narodi, kajti v tej pokrajini deluje se za kerščansko rimo-kat. stvar, za dušni in telesni, časni in večni blagor slavenskega velesirotnega bratovskega naroda, ki je daleč zastel, silno osiromašel in biva med drugoverci, ter bodo pomogli, da si versko-cerkveno in narodnogospodarstveno opomore. Za to prosimo in vabimo v Kristusovega Serca ljubezni vso velečastito rimo-katoliško slovensko duhovščino, po njej pa vse verle katoliške Slovence za pomoč in milodarno podporo k našemu delovanju, osobito v blagor mladine v teh pokrajinah, ker mi ubogi menihi sami in preubogi narod sam ne moremo vsega najbolj nujnega in najbolj potrebnega napraviti in vzderževati ter ga napredovati, brez pomoči in milodarne podpore kerščanske ljubezni.

Vže obstoječi deški zavod v Marija-zvezdi bi radi povečali in še v raznih učilnih strokah pomnožili in spopolnili. Dobili smo lepo in veliko zemljiščno posestvo v Brežičanih pri Prjedoru, kjer smo se namenili postaviti samostan in zavod za uboge dečke pod naslovom in varstvom blažene Device Marije rožnovenske kraljice. (To se je pridobilo po mnogih prošnjah in trutih Slovence br. Alfonsa Marije. Vr.) Začeli smo samostan in deški zavod v Daljmaciji. Velepotebno bilo bi napraviti naše zavode in naprave še na več krajih, ki so bili in so še v britki in nesrečni turški vlasti na jugu in jugovzhodu Evrope. In tod je neizrečeno potreben rimo-kat. misijon, osobito po sistemu in delovanju trapistov, bolj potreben, koristen in praktičen kot se mnogim vidi.

Nimamo denarne zaloge za vsa ta podjetja; kar z neumornim delom in obertom, z varčnostjo in lastnim pritergovanjem pridobimo, s tem komaj vzderžujemo to, kar je začeto; nadaljevati, pomnoževati, razširjati in spopolnovati dobrodelnih naprav ne moremo brez milodarne pripomoči. Zbog tega bodedo razposlali velečastiti duhovščini tiskana slovenska naznanila, vabila in prošnje za vdeleževanje pri našem delovanju v Jugoslaviji. Prosimo ponižno, da bi jih blagodušno sprejeti in uvažiti blagovolili, ter v okolici svoji med katoliške Slovence razširiti dobrotno pripomogli. Ako bi sami gledali in spoznavali, kakove in kolike potrebe so po teh pokrajinah za kerščansko rimo-katoliško stvar in preubogo ljudstvo, kako potreba je prave odgoje, naukov in omike

siroti mladini; bi radi, veselo in dobrovoljno po zmožnosti pripomogli in podperali naprave in delovanje naše. Jasno vam bo iz poslanih sporočil, koliko dobrodelnega vdeleževanja in zasluženja imajo oni, koji pospešujejo in podpirajo naprave in delovanje naše, v kar pomozite Jezus, Marija, Jožef, sv. Bernard!

Trapiška opatija Marija-Zvezda pri Banjaluki v Bosni. Fr. Dominik, opat.

Iz Vatikana. Rim, 20. sveč. Sv. Oče Leon XIII so obhajali pretečeni četertek obletnico, ko so bili izvoljeni za vidnega poglavarja sv. cerkve. Ta za vso cerkev pomenljivi dan blagovolili so v privatni avdijenci vsprejeti veržno predstojništvo celega reda sv. Frančiška, t. j. generalijsko kurijo obstoječo iz 12 generalnih definitorjev ali svetovalcev, treh prokuratorjev in generalnega ministra celega reda, preč. P. Alojzija od Parme. Točno opoludne smo se podali v zasebno sobo sv. Očeta, kjer so nas častitljivi starček sedeči na prestolu, ljubeznjivo vsprejeli. Pokleknili smo pred ljubljnim očetom vesoljnega katoliškega sveta, ter presrečni zerli v njegovo milo obličje in njegovo življenja polno oko, katerega bistri živi pogled daje mladeniško življenje od visoke starosti tresočemu se starčku. Oblečeni so bili sv. Oče kakor po navadi v snežnobeli obleki, a od Njih ramen je visel ob strani rudeči plašč.

Preč P. generalni minister pokloni najprvo sv. Očetu ponižne darove, katere so frančiškanski misijonarji iz Betlehema poslali sv. Očetu namreč lepo izdelani križ, nekoliko rožnih vencev, oboje iz biserne matice (Perlmutter) in tri lepo izrezane bisernice (Maleagrina margaritifera.) Sv. Oče so si te priproste darove z vidnim zanimanjem ogledali in vsprejeti blagovolili, češ, da jih bodo o priložnosti kot posebne spomenike oddati zamogli. Nato smo bili vsaki posebej predstavljeni. Bližali smo se prestolu ter pokleknivši poljubovali sveti križec na nogi in roko. Za vsacega posebej so imeli sv. Oče prijazno očetovsko besedo ter so s čudovitim vsestranskim spominom omenili ali povpraševali glede dogodljajev ali okoliščin posameznih raznih dežel. Prišel sem tudi jaz na versto, in ko me je preč. P. general-minister predstavil za Kranjca, iz provincije sv. Križa, vprašali so me sv. Oče, če je na Kranjskem še potres, in ako sem bil navzoč o velikonočni „katastrofi“ pretečenega leta. Ko sem na poslednje vprašanje odgovoril, da sem tudi jaz okusil strah potresa, da se je pa sedaj zemlja nekoliko bolj pomirila, so pomilovaje rekli: „Resnično to je strašna šiba božja.“ Ogersko deželo so pomilovali, da se je sedaj zabredla v pogubivne kremplje Kalvinistov, židov in framasonov; Belgijo so pohvalili, da živi v njej pravi čut katoličanstva itd. omenili so posameznih slučajev na Francoskem, Španjskem in Ameriki, od koder so bili dotični definitorji. V primerno, precej dolgemu govoru, kateri je vedno živahnejši postajal, so potem govorili o redu sv. Frančiška, katerega je ta sveti serafinski oča v obrambo vesoljne cerkve postavil na temelj svetega uboštva in mejsebojne ljubezni in od katerega pričakujejo izdatno pomoč v sedanjih hudih časih. „Z očetovskim očesom,“ so pridjali, „se tudi jaz nanj oziram ter željno pričakujem, da se v njem doverši začeto blagonosno zedinjenje treh različnih družin frančiškanskih, ob-servantov namreč, reformatov, in rekolektov, ter da

bi ta „unio“ bila istinita in trajna, plodonosna za veseli prospeh in mogočno razširjanje slovečega reda manjših bratov.“ Svojo posebno ljubezen in naklonjenost do našega reda so označili tudi s tem, da bodo sedaj imenovali tri škofe iz našega reda, jednega za Kortono na Laškem, druga dva pa v Egiptu v Mirieku in v Luksoru. Ko so naposled še opomnili žalostnih dogodljajev v Armeniji, ter umorjenega P. Salvatorja naravnost imenovali „mučenika,“ podelili so nam in celemu frančiškanskemu redu sv. apostoljski blagoslov, poljubili smo še enkrat nogo in roko in avdijenca, ki je dobre pol ure trajala, bila je končana.

(Konec nasl.)

Razgled po svetu.

Rim. Nad kuplo sv. Petra vidi se že nekaj dni velikansk oder, ki so ga napravili nad kroglo, na kateri stoji veliki križ. Tega odstranjujejo, ker vsled pretresa o vnetju terdnjavnega turna 1881 in vsled lanskega potresa se je menda kupla nekoliko poškodovala. — Ne daleč od cerkve sv. Petra se dviga druga kupla, namreč na novi cerkvi sv. Johana. Nad kuplo stoji pet metrov visok križ v podobi monštrance, a krita je kupla z aluminijem (kovino terdo ko železo, a lahko kakor les) Na pročelju se vidijo velike mozaik-podobe (sestavljene iz zelo majhnih, štirivogelnih raznobarvenih kamencev). — Pritežnost ima ta cerkev glede plačila. Ustanovnik dela pravi, da tretjina poslopja še ni plačana.

Bosna. „Vrhbosna“ naznanja, da je 20. febr. umerl nezedinjeni metropolit Gjurgje Nikolajević, ki je imel lastnost, da je s katoliškim duhovstvom vedno živel v prijateljskih razmerah, zato je tudi vrhbosanski presvitli škof s kapiteljnom vred naznanil „boceči“ sočut zaradi zgube metropolita.

Duhovna posvetil je presvitli nadškof č. g. br. Kazimira Grozdila, ki pojde za kapelana v gornje Skoplje.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec sušec (marc) 1896.

a) Glavni namen:

Pobožnost do sv. Družine.

b) Posebni nameni:

1.) **II. Postna nedelja S. Sultbert.** Ta in vsaki dan meseca naznanjene, pa še ne omenjene in nenadoma nastale zadeve. Vestno spolnjevanje velikonočne dolžnosti.

2.) **Bl. Karol, grof pl. Flanderski.** Sv. Oče. Belgija. Nujne dušno pastirske zadeve. Nevarno bolni.

3.) **Sv. Kunigunda.** Mnoge žertve mnogoverstnega novopoganskega krivoverstva. Poterpljenje pri odlašujoči pomoči Božji. Vincencijeve in Elizabetine družbe.

4.) **Sv. Kazimir.** Pravičnost, temelj držav. Cesar avstrijski. Spoštovanje devištva.

5.) **Sv. Pavel Novljan in tovariši, muč.** Cerkev na Japonskem. Pomoč v silno žalostnem položaju. Spreobrnjenci. Božjastni.

6.) **Praznik sv. grebne tančice N. G. J. Kristusa.** »Duhovni in obhajanci.« Cerkve presv. Serca Jezusovega, ki se imajo zidati.

7.) **Sv. Tomaž Akvinski.** Šolsko vprašanje. Leonova in Görresova družba. Katoliška učiteljska društva. Bogoslovni zavodi.

8.) **III. Postna nedelja. Sv. Janez od Boga.** Oskerbļevanju bolnikov posvečeni redovi in družbe. Naselbine za gobove.

9.) **Sv. Frančiška Romana.** Družinske matere »Pospesevalci molitvenega apostolstva.« Mnoge velike samostanske skerbi.

10.) **Ss. štirideseti vitezi.** Terpeči kristjani na Kitajskem. Odstranitev pohujševalnih podob in kipov. Oviranje in pomiritev pravd.

11.) **Sv. Evtimij.** Zadeve misijonskih župnikov na Nemškem. Ohranitev starih posestev v dobrih rokah.

12.) **Sv. Gregorij Veliki.** Škofje na Nemškem in v Švici. Rešitev mestnega prebivalstva iz rok trinoškega liberalizma.

13.) **Praznik sv. Ran N. G. J. Kristusa.** Moritveni duh. Kolikor je mogoče dobro pripravljane prvo-obhajancev.

14.) **Sv. Leonard in tovariši muč.** Katoliški duhovni in učitelji za Saksonskem. Zboljšanje kerščanske dobrotljivosti za uboge.

15.) **IV. Postna nedelja. S. Klemen Marija Hofbauer Dverak.** Družba najsv. Odrešenika. Kerščansko pozivljenje mesta Dunaja.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. Tri bolne in bolehnne za pomoč in zdravje. — Pijanosti vdan mlad človek za poboljšanje.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. † Umerla je 29. svečana mnogoznana gospa Neža Ulmanova, roj. Toman, v 73. letu svoje dobe, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče. Bog ji daj večni mir.

Kakošna je bila naša dijaška žétev v novem letu in ob koncu I. šolskega polletja? To prašati imajo pravico vsi dobrotniki dijaške mize (kterih ljubi Bog veliko obudi!) Taka le je tedaj:

Za mesec januar je bilo treba v ljudski kuhinji od 136 mladenčev šteti 194 gld. 51 sld.; za mesec februar pa 176 gld. 5 sld.; torej za dva poslednja meseca samo v ljudski kuhinji čez 370 gl. Ako prištejemo k tem še precej družih, ki so pri gospodinjah dobivali prispevek za hrano in drugotno podporo, narastó stroški čez 200 gld. na mecec.

Taka tedaj je bila negativna žétev v kuhinji in kuhinjah. Kakošnega zernja pa je teh blizo poldruga stotina dijakov in učencev namlatila v šoli? Spričala so nam došla pred oči od šolcev iz gimnazije, realke, pripravnice, obertne šole in iz začetnih šol

(samo iz orgljarske šole ne) in teh število je 140. Znano je, da je bil o veliki noči strašansko potres, ki je škodljivo vplival tudi v letošnje šolsko leto. In vender je med imenovanimi 8 odličnjakov, drugi so pošteno izdelali, razun kacic 18 (ali ne še nekaj več), kateri so si dvojko ali trojke namlatili, in žali, da je precej vmes taci, ki so sicer prav dobri in pridni mladenči in je zanje močno škoda. Ako se pomisli, da pri tako imenovani dijaški mizi pomoč dobivajo sinovi najbolj ubožnih staršev, je vprašanje, kje bode teh 18 revežev dobilo 360 gld. za šolnino, ako bi želeli nadalje študirati?

Nekdánji šolski zistem je bil bolj usmiljen in praktičen, nekatere v življenji manj rabne tvarine se še šteje niso in gg. učeniki so radi bolj voljno delali z blagoupnimi mladenči, ako so sploh dovoljno znali, če tudi je kateremu v kaki stranski tvarini bolj terdo šlo. Sej malokteri verl dijak ima za vse stroke in vede enake zmožnosti. Iz mnogih dijakov, katerim se je na gimnaziji terdo godilo, so vendar postali odlični in zelo koristni gospodje; ni torej mladenča zavreči, ako tudi se je v začetku v kaki reči ponesrečil. Ako pa pridejo kateri v šolske klopi samo, da staršem in dobrotnikom denar iz žepov kradejo, med tovariši pohujšanje trosijo, kerčme obiskujejo; — takim pa le lopato v roke: „ad acum, ad stivam, ad transtra damnentur!“

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: L. 1 gld. — Č. g. župnik Anton Jamnik 2 gld. — Č. g. Fr. Okrožnik 5 gld. »v prijazno podporo kruhaželjne množice.« — Č. g. kaplan Fr. Pešec 2 gld. »mesto venca na grob g. Julija Čuka. — L. R. 1 krono in gspč. T. K. 1 krono. — G. F. F. tergovec v Sodražici 1 gld. — Č. g. Sim. Robič 2 kroni. — Č. g. J. D. 2 gld. iz Žabnice. — Č. g. d. p. Val Bernard 1 gld. 60 kr. (Op.: Intencije oddane. Vr.) — Prijatelj z Dolenskega 1 gld. 20 kr. — G. L. K. 2 gld., da bi dijaki molili za sproberjenje nekih opravljevcev in obrekvalcev za neke † gg. dobrotnike pa za neko povernitev. Zahvala po uslišanji se naznani.

Za sv. Detinstro: Č. g. duh. pastir S. Robič 2 gld. 41 kr. — Polona Medič 1 gld. — Z Gorič. po g. L. Ravniku 7 gld. ud je s Save. — Čast g. Fr. Dolinar, župnik Horjúlski, 32 gld.

Za Salezijance: Mil. kan. Josip Smrekar 5 gld. — mil. kan. Matija Leben 10 gld. — preč. g. žup. Janez Golob 5 gld.

Za misijone v Afriki: Greg. Gartner 10 gld. — Č. g. J. D. iz Žabnice 2 gld.

Za Marijanišče: G. F. F. tergovec v Sodražici 1 gld.

Za sv. Očeta: Iz Žabnice č. g. J. D. 2 gld

Za novo cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Greg. Gartner 5 gld.

Za bratovščino S. Rešnjega Telesa: Iz Mengša v. č. g. nadžupnik Jan. Zorec 40 gld.

Za nagrobni spominek g. župn. Jan. Mesarja: Č. g. žup. Ant. Jamnik 2 gld (1 gld. za list »Evcharist.« izročén g. k. J. Fl.)

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Čast. gosp. J. D. 2 gld. iz Žabnice.

Za stoletnico g. Gregorija Riharja: V. č. g. nadžupnik Jan. Zorec 5 gld. (in poslati hoče 20 gld., če se bodo njegovi napevi tiskali.)

Za pogorelko vdovo s 7 otroci v Kolovratu: Č. g. 2 gld. iz Žabnice J. D.

(Nekteri zakasneni darovi prih.)